

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 1/2546

วันอังคารที่ 7 มกราคม 2546 เวลา 16.00 น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายธำรงค์ ประกอบบุญ	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
3. นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
4. นายวรารักษ์ ชัยสามารถ	ที่ปรึกษากฎหมาย (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
5. นายสมรวย หะริณสุต	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
6. นายพูลประ โยชน์ ชัยเกียรติ	ผู้อำนวยการกองกฎหมายและที่ดิน (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
7. นายสารกิจ ถวิลประวัติ	รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ (แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
8. นายวิฑูรย์ ชลายนนาวัน	ผู้อำนวยการส่วนปลูกป่าในที่ของรัฐ (แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ

9. นายอรรถ สมร่วง	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
10. นายอรรถ อินทลักษณ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาการเกษตร
พื้นที่เฉพาะ
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
11. นายบรรเจิด สมหวัง	ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
12. นายบุญเกิด บุตกะ	เศรษฐกร 9 ชช.
(แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
13. นายชาย พานิชพรพันธุ์	ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องที่
(แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
14. นายกมลასน์ หรรวระณะ	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและ
ส่งเสริมการรังวัด
(แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
15. นายไพโรจน์ วรรณสาย	รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	กรรมการ
16. นายโสภณ รุ่งเรืองผล	นิติกร 9 ชช.
(แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
17. นายณพงศ์ ศิริขันตยกุล	ผู้อำนวยการส่วนบริหารเงินนอกงบประมาณ
(แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
18. นายเผด็จ สีจันทร์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8ว
(แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
19. นางรัชนี นำพูลสุขสันต์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ 8
(แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ

20. นางศุภาภรณ์ ถาปนศิริ	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนที่ดิน (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
21. นายปราโมทย์ น้อยใจบุญ	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่ม เกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
22. นายอารมย์ จำคมกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
23. นายพชร ยุติธรรมดำรง	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
24. นายสุรศักดิ์ ชัยฤกษ์	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
25. นายสำรวย มีสมชัย	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
26. นายบุญเลิศ จงธรรม	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
27. นายวรเวทย์ ชำรงรัชฎ์ลักษณ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาราชการแทนเลขาธิการ ส.ป.ก. และเลขาธิการ	กรรมการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. อธิปไตยกรมประมง	ติดราชการ
2. อธิปไตยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	ติดราชการ
3. อธิปไตยกรมการพัฒนาชุมชน	ติดราชการ
4. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	ติดราชการ
5. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสถานต์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
6. นางศุภศิริ โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร
7. นายปรีชา ทองอู่	ผู้แทนเกษตรกร
8. นางเสกทือน มากนวล	ผู้แทนเกษตรกร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายฉันทลักษณ์ บุศยอังกูร	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
2. นายไพโรจน์ โลกนิยม	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.

3. นายวิจิน โชลิตกุล รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ
สำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
4. นายมาโนชญ์ คูวรากุล รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ
สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
5. นายสมชัย อร่ามพงษ์พันธ์ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ
ส่วนบริหารเงินและสินทรัพย์กองทุน ส.ป.ก.
6. นายสถิตย์พงษ์ สุขุเกียรติ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก.
7. นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองแผนงาน ส.ป.ก.
8. นางมนต์ทิพย์ รุจิกันทะ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
9. ร.ต.สุรวุฒิ อิศรภักดี รักษาราชการแทนเลขานุการกรม ส.ป.ก.
10. นายบุญวงศ์ ศรีภักดี รักษาการในตำแหน่งปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์
11. นางมิศรา สามารถ ผู้อำนวยการส่วนฯ จังหวัดแบบบูรณาการ
สำนักพัฒนาและส่งเสริมราชการจังหวัด สป. มท.
12. นายสายัณต์ ธนรัตน์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 ว
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนแผนการปฏิรูปที่ดิน
ส.ป.ก.
13. นายประจักษ์ นะวงศ์ เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย
14. นางวรรณรัตน์ โททอง ผู้อำนวยการกองแผนที่ กรมพัฒนาที่ดิน
15. น.ส.ศรินทิพย์ ธนวิจิตรพันธ์ เจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณ
16. นายปัญญา บุญเดช กองเกษตรสารนิเทศ
17. นายถวัลย์ พงษ์ชนะ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม 7
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
18. นายกมล สุขสมบูรณ์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

19. นายจรัส	ศักดิ์จิรพาพงษ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
20. นางทัศนีย์	เกตุญาติ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
21. นายสุกิจ	ประกาศสุขการ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
22. นายธนิตย์	เหลื้อล้น	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
23. นายชาญณรงค์	ถนัดฉนิชย์	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
24. นายนิกร	เค้ามก	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
25. น.ส.กรสวรรค์	ธรรมารัตน์	เจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมสหกรณ์
26. นายสุรชาติ	รัตนมนตรี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นายบรรจง	ศิริรวิวาท	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นางจารุรัฐ	จงพุดศิริ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นางพัชรรัตน์	มณีวงศ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นายขวัญชัย	ธีรนาทสิน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นายกมล	ศักดิ์ประสิทธิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นางนภาพร	ธาระวานิช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นายอริราช	ศรีเสาวลักษณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. น.ส.พรนิภา	ประสมสิทธิ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
35. นางศรีประไพ	เลิศวิริยจิตต์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. น.ส.นิตยา	ผิวเหลือง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นายองอาจ	มังกรานนท์ชัย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
38. นายไพบูลย์	พุดนาค	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
39. นางลักขณา	วรุดิวัฒน์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. นายชนพัฒน์	อำไพ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. น.ส.อุษา	คล้ายซัง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
42. น.ส.สุรีย์	สุวรรณานุช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
43. นายสุรทินก์	สิงห์ขจิต	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

44. นายประคอง	เอี่ยมสำอางค์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
45. นายขงบุทธิ์	แสงโชติ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
46. นางชนบศรี	สรรค์คุณากร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
47. นางทิพวรรณ	เคาวงกูร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
48. นางวรวัลย์	โตวนิชย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
49. นายกระแสน	จันทรัมย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
50. นางสาวตรี	ชวนิตย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
51. นางสุภาพรณ	สิทธิเสรีชน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
52. น.ส.ศิริลักษณ์	โกวิทวิสิทธิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
53. น.ส.จินตนา	ศิริกิจพงษ์พันธ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
54. นายบุญยิ่ง	วันยิ่ง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
55. นางเปรมจิต	สังขพงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
56. นางพัชร	คชพิมพ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
57. นางชวนชื่น	แววสว่าง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 16.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า มีพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 พ.ศ.2545 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 ดังนี้

มาตรา 22 (1) ให้แก้ไข คำว่า“อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ” และคำว่า “ประชาสัมพันธ์จังหวัด”เป็น “ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ”

ก็จะเหลือเนื้อที่เพียง 12 ไร่ ไม่เพียงพอที่หน่วยงานอื่นจะมาขอใช้ประโยชน์ จึงขอให้ทบทวนว่า การขอใช้ที่ดินกว่า 60 ไร่ เกินจำเป็นหรือไม่

มติคณะกรรมการ

1. เห็นชอบตามที่เสนอในข้อ 1
 2. อนุมัติตามที่เสนอ ในข้อ 2 ส่วนจำนวนเนื้อที่ที่สำนักงานศาลปกครองขอใช้ประโยชน์นั้น เมื่อ ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะใช้ที่สาธารณประโยชน์เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปแล้ว อำนาจการดูแลที่ดินก็เป็นของกรมที่ดิน ซึ่งเป็นเรื่องที่กรมที่ดินจะพิจารณาการใช้พื้นที่ที่สำนักงานศาลปกครองขอใช้นั้น เรื่องจึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการที่จะกำหนดแล้ว
- เรื่องที่ 3.7 ขอยกเลิกมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินฯ ครั้งที่ 1/2542 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่อง ขอบทบทวนมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินฯ ในการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินจากการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ข้อ 2

เรื่องเดิม

ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีการประชุม ครั้งที่ 1/2542 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 และมีมติอนุมัติ เรื่องขอบทบทวนมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินฯ ในการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินไว้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. อนุมัติยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18 มิถุนายน 2539 วาระที่ 4.9 เรื่องการขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน ข้อ 2
2. อนุมัติหลักการให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. เพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ดังนี้
 - 2.1 ที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อให้เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ ดังนี้
 - 2.1.1 กรณีที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อมีราคาต่ำกว่าราคาประเมินหรือเท่ากับราคาประเมินของกรมที่ดินในปีที่อนุญาตให้ใช้ที่ดินให้เรียกเก็บค่าตอบแทนฯ ตามราคาประเมินของกรมที่ดินในปีที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน

2.1.2 กรณีที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อมีราคาสูงกว่าราคาประเมินของกรมที่ดินในปีที่อนุญาตให้ใช้ที่ดินให้เรียกเก็บค่าตอบแทนฯ ตามราคาที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ

2.2 ในที่ดินของรัฐให้เรียกเก็บค่าตอบแทนฯ ตามราคาประเมินของกรมที่ดินในปีที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน

2.3 กรณีหน่วยงานที่ขอใช้ที่ดินกำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดราคาค่าทดแทนทรัพย์สินโดยมีผู้แทนของ ส.ป.ก. เป็นกรรมการอยู่ด้วยให้เรียกเก็บค่าทดแทนทรัพย์สินตามที่คณะกรรมการของหน่วยงานนั้นกำหนด เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ปตท. ฯลฯ

2.4 กรณีที่มีการเสนอขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อกิจการสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยไม่มีการคิดค่าตอบแทนหรือค่าบริการจากประชาชนและ ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่เป็นการสมควรเรียกเก็บค่าตอบแทนฯ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าตอบแทนฯ

ประเด็นปัญหา

เมื่อ ส.ป.ก. ได้ถือปฏิบัติตามแนวทางการเรียกเก็บค่าตอบแทนฯ ตามมติ คปก. ข้างต้นแล้ว ปรากฏว่ามีหน่วยงานรัฐหลายแห่ง ได้ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อใช้ในการสาธารณูปโภคในที่ดินเอกชนที่ ส.ป.ก. ได้มาโดยการจัดซื้อ เช่น กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมอนามัย และได้ขอยกเว้นค่าตอบแทนฯ เพราะเห็นว่ากิจการที่ขออนุญาตฯ นั้น เป็นการดำเนินการเพื่อจัดหาปัจจัยจำเป็นขั้นพื้นฐาน และปัจจัยพื้นฐานในการเพิ่มประสิทธิภาพการประกอบเกษตรกรรมซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินฯ โดยเฉพาะกิจการตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 ประกาศ ณ วันที่ 4 พฤษภาคม 2536 ซึ่งมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจในการอนุญาตแต่ไม่มีอำนาจในการยกเว้นค่าตอบแทนฯ กรณีเป็นการอนุญาตฯ ให้ใช้ที่ดินเอกชนที่ ส.ป.ก. ได้มาโดยการจัดซื้อตามหลักการในมติ คปก. ดังกล่าว

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. เห็นว่าภาระหน้าที่ของ ส.ป.ก. ตามนิยามของคำว่า “การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” ที่กำหนดไว้ใน มาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ นอกจากภาระหน้าที่ ในการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการจัดที่อยู่อาศัยให้แก่

เกษตรกรแล้ว ส.ป.ก.ยังมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต โดยให้ คปก.มีอำนาจ ตามมาตรา 19 (6) แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ ในการพิจารณากำหนดแผนการส่งเสริมและบำรุงเกษตรกรรมในเขต ปฏิรูปที่ดินรวมถึงการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต และ คุณภาพผลิตผลเกษตรกรรมตลอดจนสวัสดิการการสาธารณสุข โภค การศึกษา และการ สาธารณสุขของเกษตรกร ดังนั้น หากการใด ส.ป.ก. มีหน้าที่ในการจัดหาหรือให้การ สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีหน่วยงาน ของรัฐได้เข้าดำเนินการให้บริการแก่เกษตรกร ส.ป.ก. ก็ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนหน่วย งานของรัฐนั้น โดยเฉพาะปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตร การอนามัย เช่น คลองส่งน้ำ แหล่งน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค แหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อใช้ในการเกษตรกรรม และอนามัย เพราะถือได้ ว่าส่วนราชการนั้นมีส่วนช่วยเหลือ ส.ป.ก. ในการแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณในการจัดหา ปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ปัจจุบัน ส.ป.ก.ต้องรับภาระในการจัดหาและพัฒนาปัจจัยการผลิต และการ พัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน ในที่ดินของรัฐ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 50.69 ล้านไร่ และที่ดินเอกชน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 4.8 แสนไร่ ดังนั้น หากส่วนราชการ อื่นมีความพร้อมในการจัดหาปัจจัยพื้นฐานทางการผลิตพืชผลทางการเกษตร และแหล่งน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ส.ป.ก. ควรจะให้การสนับสนุนโดย การยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนฯ ให้แก่หน่วยงานของรัฐที่ขอใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. ทั้งนี้ เพราะจะช่วยให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ได้มีโอกาสได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน ของรัฐได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณของ ส.ป.ก. ในการ จัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และยังสามารถให้การสนับสนุนงานบริการขั้นพื้นฐานของรัฐอีกด้วย

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินฯ

เห็นชอบในหลักการ และให้เพิ่มเติมข้อความในข้อ 2.3.1 จากเดิม “หน่วยงาน ที่ขอใช้ที่ดิน...” โดยเพิ่มเป็น “หน่วยงานของรัฐที่ขอใช้ที่ดิน...” และข้อ 2.3.3 เพิ่มข้อความตอน ท้ายว่า “และผ่านความเห็นชอบจากชุมชนท้องถิ่นว่าไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”

คำขอ

1. ขออนุมัติยกเลิกมติ คปท. ครั้งที่ 1/2542 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 วาระเพื่อพิจารณาเรื่องที่ 3.2 ขอบทวนมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ข้อ 2

2. ขออนุมัติให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจพิจารณาการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการพิจารณาอนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ดังนี้

2.1 ให้เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินตามราคาประเมินของกรมที่ดิน หรือราคาที่ ส.ป.ก. ได้จ่ายชำระค่าที่ดินอันมีราคาสูงกว่าราคาประเมินของกรมที่ดินในปีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดิน

2.2 การขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน กรณีหน่วยงานที่ขอใช้ที่ดินกำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดราคาค่าทดแทนทรัพย์สิน โดยมีผู้แทนของ ส.ป.ก. เป็นกรรมการร่วมด้วย ให้เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินตามที่คณะกรรมการของหน่วยงานนั้นกำหนด เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ หรือกรณีไม่มีผู้แทนของ ส.ป.ก. เป็นกรรมการและคณะกรรมการได้กำหนดค่าตอบแทนไว้ไม่น้อยกว่า ข้อ 2.1

2.3 ให้ เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เมื่อมีข้อเท็จจริงปรากฏทั้ง 3 กรณี ดังนี้

2.3.1 หน่วยงานของรัฐที่ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ให้บริการ

2.3.2 มีการแสดงเหตุผลที่ชัดเจนว่า การใช้ที่ดินบริเวณที่ขออนุญาตจะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกร และต่อชุมชนในท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดิน หรือเป็นที่ที่เหมาะสมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ

2.3.3 การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่มีการใช้สอยพื้นที่ตามขนาดเนื้อที่ที่จำเป็นแก่การนั้น และกระทบต่อพื้นที่แปลงเกษตรกรรมน้อยที่สุด และผ่านความเห็นชอบจากชุมชนท้องถิ่นว่าไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

<u>มติคณะกรรมการ</u>	อนุมัติตามที่เสนอ
<u>ระเบียบวาระที่ 4</u>	เรื่องเพื่อทราบ
<u>เรื่องที่ 4.1</u>	แผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2545 – 2549)
<u>เรื่องที่ 4.2</u>	กองทัพบกขอใช้ที่ดินเพื่อจัดตั้งศูนย์การพัฒนาพื้นที่ชายแดน จังหวัด อุบลราชธานี
<u>มติคณะกรรมการ</u>	รับทราบ

เรื่องที่ 4.3 เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดิน จังหวัดนครราชสีมา

- เรื่องเดิม ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของรัฐ จำนวน 3 โครงการ ได้แก่
1. การสร้างเขื่อนมูลบน และเขื่อนลำแชะ
 2. การกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน
 3. การยกเลิกโครงการ คจก.

สรุปผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนมูลบน และเขื่อนลำแชะ อำเภอครบุรี
และอำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

1.1 เขื่อนมูลบน มีราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนขอที่ดิน 2 กลุ่ม
จากรายการรวม 5 กลุ่ม ในจำนวน 2 กลุ่ม ดังกล่าวมีราษฎร รวม 458 ราย ได้แก่

(1) กลุ่ม 4 มีผู้เดือดร้อนทั้งสิ้น 293 ราย ปัจจุบันราษฎรส่วนใหญ่อาศัย
อยู่ที่บ้านดลิ่งชัน ตำบลจรเข้หิน อำเภอครบุรี

(2) กลุ่ม 5 มีผู้เดือดร้อนทั้งสิ้น 165 ราย ปัจจุบันราษฎรส่วนใหญ่อาศัย
อยู่ที่ตำบลท่าเยี่ยม อำเภอโชคชัย

1.2 เขื่อนลำแชะ มีผู้เดือดร้อนทั้งสิ้น 802 ราย ราษฎรกลุ่มนี้ได้รับความ
ช่วยเหลือจากกรมชลประทานในทุกด้านแล้ว แต่เนื่องจากไม่มีที่ดินทำกิน ปัจจุบันราษฎรกลุ่ม
ลำแชะ อาศัยอยู่ที่บ้านมาบกราด ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี

ในกลุ่ม 4 และกลุ่มลำแชะ ส.ป.ก. ได้มีหนังสือประสานงานไปยังกรมป่าไม้เพื่อ
พิจารณาพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานว่าจะสามารถเพิกถอนออกจากเขตอุทยานฯ
ได้หรือไม่ รวม 5 ครั้ง ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมป่าไม้

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ
ไม่มี
เลิกประชุมเวลา 18.20 น.

(นายวรเวทย์ ชำราชัญญ์)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รักษาราชการแทนเลขาธิการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายสถิตย์พงษ์ สุดชูเกียรติ)

นิติกร 8

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองนิติการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสุภาพรรณ ลิทธิเสรีชน)

นิติกร 8ว

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสาวจินตนา ตีรกิจพงษ์พันธ์)

นิติกร 7ว

ผู้ตรวจรายงานการประชุม